

have en egentlig Fuldmægtig. Man spurgte mig dernæst, hvorledes jeg havde tænkt mig, at det skulde gaa med dette Spørgsmaal om Kontorbetjentenes private Fortjeneste. Ja, dertil kan jeg kun svare, at jeg har ikke særlig tænkt mig, at man skulde bringe dette Spørgsmaal i Forbindelse med denne Sag, der bliver nok alligevel at bryde Hovedet med ved Gjennemførelsen af denne Ordning, og det Spørgsmaal er der jo ingen saadan særlig Grund til at sætte i Forbindelse med den nye Tingenes Tilstand. Jeg mener, det kan ikke gjøre nogen større Skade under den nye Ordning, end det gjør under den gamle, om disse Retsbetjente og Skriverfuldmægtige slysselsætte sig med privat juridisk Bistands Ydelse til Folk i Almindelighed. Jeg antager, at det under den nye Ordning fornemlig vil blive Skriverfuldmægtigene mere end egentlig Dommerfuldmægtigene, som ville blive søgte af Befolkningen. Thi det er vel navnlig Hænderhævelsen af Pante- og Skjædeprotokollerne, som gjør, at Kontorbetjentene hos Dommerne og Retsbetjentene i det Hele taget ere særlig istand til at yde Folk denne Bistand. Jeg betragter imidlertid det som et Spørgsmaal, der er for lille til, at man saaledes skulde belemre hele den store Hovedsag med det, og jeg vil derfor tilstaa, at jeg havde tænkt mig, at det kunde gaa, ligesom det er gaaet hidtil. Vil man gjøre en Forandring i saa Henseende, mener jeg, at det maa tages som Noget, der er uafhængigt af den nye Tingenes Tilstand. Der blev dernæst af den samme ærede Taler reist det Spørgsmaal, hvorledes der skulde forholde sig med Hensyn til Embedsboliger og Sligt. Ved den Bestemmelse i Lovforslaget, som han henvisste til, og som han ogsaa fandt fuldkommen rigtig, nemlig, at saadanne Embedsboliger hjemfalde som de ere givne Embedet af Nogen paa den Betingelse, at Embedet skulde opretholdes, er der navnlig tænkt paa saadanne Tilfælde, som der findes enkelte af, at f. Ex. et Grevskab har ydet Grevskabets Virkedommer en Embedsbolig, saalænge han opretholdes som særskilt Retsbetjent. Naar nu disse i Reglen mindre Jurisdiktioner, som der er nogle saa tilbage af endnu, ophæves, — og det ville de blive; thi den nye Retsordning forudsætter langt større Retskredse, end disse mindre Jurisdiktioner, — maa det naturligvis have til Følge, at Grevskabet osv. fritages for Forpligtelsen til at yde denne Embedsbolig, som der i Reglen heller ikke længere vil blive nogen Brug for. Men hvad iøvrigt det Spørgsmaal angaar, hvorledes der skal staves Boliger til Retsbetjentene, da mener jeg, at dertil kan man kun svare, at denne Sag kan gaa ligesom den gaar nu. De fleste Retsbetjente ville komme til at bo i Kjøbstæderne og maa se at leie sig Boliger, ligesom de gjøre nu, og hvad angaar de enkelte Retsbetjente eller de forskoldsvis saa Retsbetjente, som have Bolig paa Landet, saa er der jo nogle

af dem, som have Embedsbolig allerede nu, og hvis Embedsboliger vel netop ligge paa de Stæder, hvor ogsaa for Fremtiden Thingstedet vil blive. Der vil man altsaa kunne benytte de Embedsboliger, man har. Hvad de Andre angaar — og dem have vi allerede nu en hel Del af — som skulle have Bolig paa Landet, men som ikke have en Embedsbolig, da maa de se at komme ud af det som hidtil, de maa kjøbe sig en Eiendom, og hvis det ikke kan lade sig gjøre, maa Staten paa en eller anden Maade komme dem tilhjælp, f. Ex. ved at laane dem Penge dertil, saaledes at de saa siden maa betale en passende Leie af Boligen, for at Statskassen paa den Maade kan holdes fri for ethvert Tab i Anledning af denne Sag. Kort sagt i det Hele og Store mener jeg, at man faar at hjælpe sig med Hensyn til dette Spørgsmaal paa samme Maade, som man hjælper sig nu. Det er nemlig langt fra at være Tilfældet, hvad maaske den ærede Taler har troet, at Retsbetjente, der have Bolig udenfor Kjøbstæderne, skulle have Embedsboliger nu; det er ingenlunde Tilfældet. Det er en Misforstaaelse, ifald den Mening har foresvævet den ærede Folkethingsmand (Alberti). — Hvad angaar de Bemærkninger, som den ærede Folkethingsmand for Ringsted (Zahle) fremkom med angaaende den Maade, hvorpaa han tænkte sig forskellige Dommerpladser sætte i Forbindelse med hverandre, og navnlig saaledes, at der ikke skulde bibeholdes den skarpe Adskillelse mellem over- og underordnede Dommere, da skal jeg dertil bemærke, at det er jo en Lante som ikke heller egentlig har været mig fremmed, men jeg tror dog, at den vil støde paa betydelige praktiske Vanstikigheder og navnlig neppe føre til nogen Besparelse. For Resten forstod jeg den ærede Folkethingsmands Ytringer saaledes, at det var egentlig ikke heller det, han sætte Pris paa eller brød sig om, hvorvidt den førte til Besparelse eller ikke, naar den kun realiserede en efter hans Formening principrigtig Lante. Jeg tror imidlertid, at vi dog kunne vente med at trænge dybere ind i dette Emne, indtil vi ere komne noget længere frem i denne Sag. Hvad den fremtidige Pensionsbyrde angaar, altsaa ikke den Pensionsbyrde, som bliver en Følge af Overgangen til den nye Tingenes Tilstand, men den stadige Pensionsbyrde, da er det jo ganske vist saaledes, at den nye Ordning i visse Retninger vil komme til at stille større Fordringer til Dommerne end den nærværende og navnlig vistnok gennemgaaende større Fordringer til deres Dygtighed; men jeg tror dog ingenlunde, at man behøver at forudsætte, at den nye Tingenes Tilstand vil have til Følge, at Folk skulle blive ubrugelige i en tidligere Livsalder, end de nu blive. Det er just ikke Noget, Erfaringen viser andre Stæder. Man kan ikke sige, at paa de Stæder, hvor den mundtlige Procedure hersker, Dommerne der i Reglen maa gaa af i en yngre Alder end andre Stæder; tværtimod. Hvis vi i den Henseende